

30-11-2015	
05	26-2-12-66-1/13

Sud Bosne i Hercegovine
Суд Босне и Херцеговине

Broj: S1 3 U 015876 14 U
 Sarajevo, 19.11.2015. godine

Sud Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću za upravne sporove sastavljenom od sudija Jadranke Brenjo, kao predsjednika vijeća, Davora Žilića i Maide Bikić, kao članova vijeća, uz sudjelovanje Natalije Peštović, kao zapisničara, u upravnom sporu tužitelja: 1. BLICNET d.o.o. Banja Luka, 2. TELRAD NET d.o.o. Bijeljina i 3. ELTA KABEL d.o.o. Doboj, svi zastupani po punomoćnicima Dimitrijević Stevanu i Marinković Davorinu, advokatima iz Banja Luke, te Sijerčić Nihadu, Milanović Lalić Mirni i Bičakčić Feđi, advokatima iz Sarajeva, protiv rješenja broj 05-26-2-12-52-II/13 od 06.03.2014. godine, tuženog Konkurencijskog vijeća BiH, Sarajevo, u upravnoj stvari zloupotrebe dominantnog položaja na nejavnoj sjednici održanoj dana 19.11.2015. godine, donio je sljedeću:

P R E S U D U

Tužba se uvažava, osporeno rješenje poništava i predmet vraća tuženoj na ponovno rješavanje.

O b r a z l o ž e n j e

Rješenjem tuženog Konkurencijskog vijeća BiH broj 05-26-2-12-52-II/13 od 06.03.2014. godine utvrđeno je da privredni subjekt Preduzeće za poštanski saobraćaj Republike Srpske a.d. Banja Luka („Pošte RS“) ne zloupotrebljava dominantan položaj u smislu člana 10. stav 2. tačke a), c) i d) Zakona o konkurenciji.

Blagovremeno podnesenom tužbom tužitelji su osporili pravilnost rješenja tuženog zbog pogrešne primjene materijalnog prava i povreda pravila postupka, te pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja. U obrazloženju tužbe navode da na sjednici Konkurencijskog vijeća, održanoj 22.01.2014. godine, prilikom razmatranja i glasanja po prijedlogu rješenja, nisu postignuti uslovi predviđeni članom 24. stav 2. Zakona o konkurenciji, pa su ovakvim postupanjem povrijeđena prava tužitelja garantovana Ustavom BiH i Evropskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, kao i osnovna načela Zakona o konkurenciji. Propuštanjem da se donese meritorna odluka u predmetu, tužiteljima je uskraćena pravna zaštita u vršenju njihovih prava, iz kojeg razloga i dalje trpe štetu. U prilog ovim tvrdnjama, tužitelji navode i mišljenje Konkurencijskog vijeća, broj 01-26-7-01895-II/13 od 16.12.2013.

godine, u kojem se odredbe Nacrta zakona o poštanskom prometu FBiH ocjenjuju protivnim Zakonu o konkurenciji, kao i mišljenje usvojeno na 85. Sjednici, održanoj 25.03.2014. godine, prema kojem Nacrt Zakona o poštanskim uslugama BiH nije usklađen sa odredbama Zakona o konkurenciji. U tužbi se dalje obrazlaže da su Pošte RS-a, dana 10.01.2012. godine, donijele Odluku Nadzornog odbora broj 1.-135-2/12, kojom je određenim poslovnim subjektima odobren popust od 33,33%, odnosno 66,67% za komunalna društva u Republici Srpskoj na iznos osnovne cijene iz cjenovnika usluga Pošta RS, za svaki primljeni račun. Ova politika popusta, koju je koristio imenovani poslovni subjekt, kao dominantan učesnik na tržištu rezervisanih poštanskih usluga u RS, u najkraćem se može opisati kao diskriminatorna, a ista se zasnivala na dva kriterija: (i) slobodnoj procjeni platežne moći korisnika usluga, koju je od slučaja do slučaja vršio sam prijavljeni poslovni subjekt, po svom nahođenju, te (ii) jasnoj diskriminaciji poslovnih subjekata u privatnom vlasništvu u odnosu na one u državnom vlasništvu. Komunalnim preduzećima (u državnom vlasništvu) dati su veći rabati, koji nisu bili vezani za količinu isporučenih pošiljki. Također, Pošte RS u proteklom periodu, uz aktivnosti Republičke saobraćajne inspekcije, provele su više aktivnosti kojima pokušavaju uskratiti prava na vršenju samodostave, iako je direktivama Evropskog parlamenta i Vijeća, a koje su služile kao osnov prilikom donošenja Zakona o poštama BiH i Zakona o poštanskim uslugama RS, u potpunosti liberalizovano pružanje poštanskih usluga. Pogrešno tumačeći relevantne propise, nadležni organi iz oblasti poštanskog saobraćaja na svim nivoima pružaju podršku Poštama RS u njihovom tumačenju istih, smatrajući da je neregulisana djelatnost (samodostava) dio regulisane oblasti (poštanski promet). U korespondenciji sa tuženim u toku 2013. godine, tužitelji su istakli da nije sporno da Pošte RS imaju obavezu da pružaju univerzalne poštanske usluge na cjelokupnoj teritoriji RS, međutim cijena rezervisanih poštanskih usluga mora biti srazmjerna troškovima pružanja poštanske usluge, odnosno ekonomskoj vrijednosti pružene usluge, a također se mora voditi računa da je cijena usluge pristupačna korisnicima i jednaka za sve. Pored osporavanja realnosti cijene, tužitelji su u toku postupka također istakli da je protivna strana postupala u suprotnosti sa postojećim cjenovnikom, budući da je pojedinim privrednim subjektima odobravalala popuste veće od dozvoljenih. Budući da tužitelji nisu prihvatili komercijalne uslove koji su im nametnuti od Pošta RS-a, Pošte RS-a su se koristile drugim sredstvima kako bi izvršili pritisak na kablovske operatere da pristanu na postavljene uslove. U tom smislu, po prijavama Pošte RS-a, inspektori Republičke uprave za inspekcijske poslove su pokrenuli niz prekršajnih postupaka protiv operatera. Rezultat ovih postupaka jeste da su oni po pravilu obustavljani, s obzirom da su nadležni sudovi utvrdili da se tužitelji ne bave pružanjem poštanskih usluga. Konačno, tužitelji se pozivaju i na stav Suda BiH, zauzet u predmetima tužitelja Akt.online d.o.o. Sarajevo i Crumb Group, gdje su ustanovljene povrede Zakona o konkurenciji. Predlaže sudu da izvrši spajanje ovog postupka sa postupkom koji se vodi pod poslovnim brojem S1 3 U 015414 14 U, po tužbi tužitelja od 03.03.2014. godine, a protiv Obavještenja vijeća broj 05-25-2-12-48-II/13 od 27.01.2014. godine, u kojem se navodi se zbog činjenice da tuženi nije donio odluku u zakonskom roku smatra da se zaključenim sporazumom odnosno postupanjem privrednog subjekta Pošte RS ne zloupotrebljava dominantan položaj, te je navedeno da će tuženi na zahtjev učesnika u postupku donijeti rješenje o navedenom. Smatrajući da Obavještenje ima karakter konačnog upravnog akta, a imajući u vidu kratak prekluzivni rok za pokretanje upravnog spora, propisan Zakonom o konkurenciji, tužitelji su podnijeli naprijed pomenutu tužbu. Slijedom navedenog, tužitelji predlažu da Sud donese presudu kojom će poništiti pobijano rješenje i sam riješiti

predmetnu upravno stvar, na način da utvrdi kršenje Zakona o konkurenciji i izrekne kazne poslovnom subjektu Pošte RS, kako je predloženo u zahtjevu za pokretanje postupka ili, ukoliko navedeno nije moguće, donese presudu kojim se pobijano rješenje poništava, a predmet vraća tuženom na ponovno odlučivanje, uz obavezivanje tuženog da tužitelju naknadi troškove postupka.

U odgovoru na tužbu tuženi, Konkurencijsko vijeće BiH, ostaje u cijelosti kod osporenog rješenja i predlaže da Sud tužbu odbije kao neosnovanu.

Sud je ispitao pravilnost i zakonitost osporenog rješenja u granicama odredbe člana 35. Zakona o upravnim sporovima BiH („Službeni glasnik BiH“, broj: 19/02 do 74/10), pa je odlučio kao u dispozitivu presude iz sljedećih razloga:

Iz stanja spisa ove upravne stvari proizlazi da je Konkurencijsko vijeće BiH, nakon donošenja zaključka o pokretanje postupka po zajedničkom zahtjevu privrednih subjekata Blicnet d.o.o. Banja Luka, Telrad Net d.o.o. Bijeljina i Elta-Kabel d.o.o. Doboj protiv privrednog subjekta Preduzeće za poštanski saobraćaj Republike Srpske a.d. Banja Luka, zbog sumnje o postojanju zloupotrebe dominantnog položaja u smislu člana 10. stav 2. tačke a), c) i d) Zakona o konkurenciji, osporenim rješenjem broj: 05-26-2-12-52-II/13 od 06.03.2014.godine, utvrdilo da se ima smatrati da privredni subjekt Preduzeće za poštanski saobraćaj Republike Srpske a.d. Banja Luka zbog protoka roka za donošenje rješenja o utvrđivanju zloupotrebe dominantnog položaja iz člana 41. stav (1) tačka c) Zakona o konkurenciji, ne zloupotrebjava dominantni položaj, u smislu člana 10. stav (2) istog Zakona.

Pravilnost pobijanog rješenja je dovedena u pitanje tužbenim prigovorima i stanjem u spisu.

Naime, odredbom člana 41. stav (1) tačka c) Zakona o konkurenciji BiH („Službeni glasnik BiH“, broj: 48/05 do 80/09), propisano je da je Konkurencijsko vijeće, nakon donošenja zaključka o pokretanju postupka, dužno donijeti konačno rješenje o utvrđivanju zloupotrebe dominantnog položaja u roku od 4 mjeseca. Nadalje, ako Konkurencijsko vijeće ne donese konačno rješenje u naprijed navedenom zakonom propisanom roku, u slučaju kada ocijeni da je za utvrđenje činjeničnog stanja i ocijenu dokaza potrebno izvršiti dopunsko vještačenje ili analize, ili kada je riječ o osjetljivim privrednim granama ili tržištima, može produžiti rok za donošenje konačnog rješenja do tri mjeseca, o čemu je obavezno u pismenoj formi obavjestiti stranke u postupku (stav 2. citirane odredbe). Takođe, članom 11. stav (2) Zakona o konkurenciji propisano je da, ukoliko Konkurencijsko vijeće ne donese rješenje u roku iz člana 41. stav (1) tačka c) smatra se da se zaključenim sporazumom, odnosno postupanjem privrednog subjekta ne zloupotrebjava dominantan položaj. Na poseban zahtjev privrednog subjekta Konkurencijsko vijeće, u skladu sa članom 11 stav (3) Zakona o konkurenciji, donosi rješenje da zaključenim sporazumom, odnosno postupanjem, privredni subjekt ne zloupotrebjava dominantan položaj.

U konkretnom predmetu evidentno je da Konkurencijsko vijeće nije donijelo konačno rješenje u roku propisanom članom 41. stav (1) tačka c) i stav (2) Zakona o konkurenciji, a budući da je privredni subjekt Pošte RS dana 10.02.2014.godine podnio tuženom zahtjev za donošenje rješenja u smislu člana 11. stav (3) Zakona o

konkurenciji, to je Konkurencijsko vijeće konstatovalo da je rok za donošenje konačnog rješenja, u smislu člana 41. stav (1) tačka c) Zakona o konkurenciji, protekao, te je u skladu sa članom 11. stav (3) istog Zakona, donio rješenje kojim se smatra da privredni subjekt Pošte RS ne zloupotrebljava dominantan položaj na tržištu u smislu člana 10. stav (2) Zakona o konkurenciji.

Ovakav zaključak tuženog suprotan je odrebi člana 1. Zakona o konkurenciji, prije svega, iz razloga što je osnovi cilj i svrha ovog zakona da Konkurencijsko vijeće u okviru svoje nadležnosti, u skladu sa zakonom propisanim pravilima i postupcima, donosi mjere u cilju zaštite i promocije tržišne konkurencije u Bosni i Hercegovini.

Naime, tužitelj je zahtjev utemeljio na tvrdnji da su Pošte RS-a zloupotrijebile dominantni položaj odobravanjem popusta komunalnim i elektrodistributivnim društvima, koje popuste nije učinila dostupnim ostalim privrednim subjektima, te osim toga, uskratile pravo svim nezavisnim poslovnim subjektima da u Republici Srpskoj vrše samodostavu računa za usluge svojim korisnicima, te istim nametnule dodatne obaveze koje po svojoj prirodi ili trgovinskim običajima nemaju veze sa predmetom rezerviranih usluga kako su iste definisane Zakonom o poštama BiH i Zakonom o poštanskim uslugama Republike Srpske. U konkretnom postupku bilo je dovoljno utvrditi istinitost tužiteljevih tvrdnji da Pošte RS odobravanjem popusta i uskraćivanjem prava privrednim subjektima da vrše samodostavu računa za usluge svojim korisnicima krše Zakon o konkurenciji, što ni u kom slučaju ne zahtijeva dugotrajan i složen postupak.

Činjenica je da je ovaj predmet tuženi organ okončao procesnom odlukom u smislu člana 41. stav (1) tačka c) Zakona o konkurenciji, te je u skladu sa članom 11. stav (3) istog Zakona, donio rješenje kojim se smatra da privredni subjekt Pošte RS ne zloupotrebljava dominantan položaj na tržištu, u smislu člana 10. stav (2) Zakona o konkurenciji.

Analizirajući datume u kojima su preduzimate pojedine radnje u postupku, evidentno je da je od dana podnošenja tužiteljevog zahtjeva za pokretanje postupka do dana donošenja zaključka o pokretanju postupka, prošlo više od tri mjeseca, da je usmena rasprava održana 12.12.2013.godine (po proteku 5 mjeseci od dana podnošenja zahtjeva), te da je rješenje kojim je utvrđeno da se ima smatrati da Pošte RS ne zloupotrebljava dominantni položaj na tržištu, bez odlučivanja o meritumu zahtjeva, doneseno u daljnjem vremenskom razdoblju od osam i po mjeseci.

Sud nalazi da se za ovakvu neefikasnost u rješavanju zahtjeva stranaka ne mogu naći objektivna opravdanja, što implicira da je postupanje tuženog, inače formalno pokriveno zakonskim odredbama, u svojoj suštini suprotno smislu i ciljevima Zakona o konkurenciji BiH.

Shodno izloženom, ovo sudsko vijeće zaključuje da je tuženi organ propustio da poštujući osnovna načela zakona i ciljeve koje Zakon o konkurenciji treba postići, efikasno i pravilno utvrdi činjenice i na osnovu tako utvrđenog činjeničnog stanja donese pravilnu i na zakonu zasnovanu odluku.

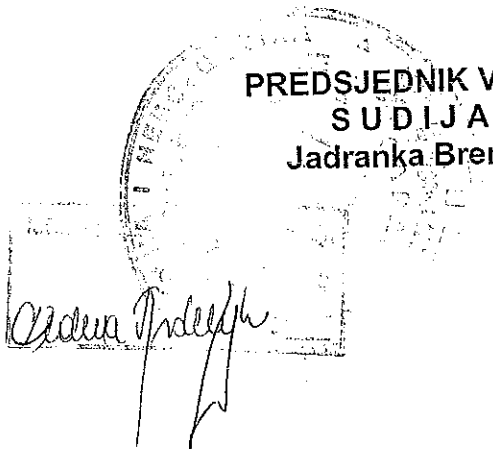
Stoga će tuženi organ u ponovnom postupku vodeći računa o primjedbama iznesenim u ovoj presudi, pravilno i potpuno utvrditi činjenično stanje u rokovima propisanim zakonom i meritorno odlučiti o zahtjevu tužitelja.

U povodu prijedloga tužitelja za spajanje predmetnog postupka sa postupkom koji se vodi pod poslovnim brojem S1 3 U 015414 14, sud nalazi je predmetni postupak okončan rješenjem ovog suda od 22.05.2014.godine, kojim je odbačena tužba tužitelja od 03.03.2014. godine podnesena protiv Obavještenja vijeća broj 05-25-2-12-48-II/13 od 27.01.2014. godine.

Imajući u vidu navedeno Sud je, primjenom člana 37. stav 1. i 2. Zakona o upravnim sporovima BiH (Službeni glasnik BiH, broj: 19/02 do 74/10), donio odluku kao u dispozitivu presude.

ZAPISNIČAR
Natalija Peštović

PREDSJEDNIK VIJEĆA
S U D I J A
Jadranka Brenjo

The image shows a circular official stamp of the Court of Bosnia and Herzegovina. The text within the stamp is partially obscured but includes "SUD BOSNE I HERCEGOVINE". Below the stamp, there is a handwritten signature in black ink, which appears to be "Jadranka Brenjo".

